

<i>Ministerstvo vnitra – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky</i>		
Bojový řád jednotek požární ochrany - taktické postupy zásahu		
Název:		3
Požární obrana	Metodický list číslo	P
	<i>Vydáno dne: 29. října 2001</i>	<i>Stran: 2</i>

I.

Charakteristika

- 1) Tam, kde není možno provést požární útok, zejména při nedostatku sil a prostředků a při rozsáhlých požárech, se provádí požární obrana. Princip požární obrany spočívá v zastavení šíření požáru na předem určeném místě.
- 2) Obranné postavení se zaujímá tam, kde je možnost zabránit šíření požáru, zpravidla na hranici požárních úseků nebo v místech přírodních nebo umělých překážek.

II.

Úkoly a postup činnosti

- 3) Při určení místa obranného postavení je třeba vzít v úvahu ohrožení osob, zvířat, a cenného nebo nebezpečného materiálu, hlavní směr šíření požáru a skutečnosti, které jej ovlivňují:
 - a) směr větru,
 - b) účinky tepla,
 - c) spojené konstrukce, souvislý porost a skladovaný hořlavý materiál, umožňující šíření požáru (dále jen „požární mosty“),
 - d) terén a jeho vhodnost pro šíření požáru v přírodním prostředí,
 - e) létající jiskry a hořící materiál, které ve směru větru ohrožují prostor ve tvaru kruhové výseče, jejíž středem je místo nejintenzivnějšího hoření. Hoří-li celá budova, je ohrožen prostor ve směru větru v šířce budovy rozšiřující se do obou stran v úhlu zhruba 20 stupňů.
- 4) Pro místo obranného postavení je možno využít polní a lesní cesty, vodní toky, stavebně dělicí konstrukce (stěny, příčky) nebo proluky mezi budovami. V obranném postavení se na základě zjištění situace určí:
 - a) **stěžejní místo obranného postavení**, kde se nasadí jednotky a určí se jim postupné úkoly, např. odstranění požárních mostů, hašení některé strany požárního úseku, odstraňování hořlavých předmětů, hašení požáru na určitém směru šíření, zvlhčení povrchu hořlavých konstrukcí nebo porostu, položení souvislé vrstvy pěny,
 - b) **obránná opatření**, která mají za úkol zmenšit možnost šíření požáru. K těmto opatřením mohou být vyzvány i osoby na základě zákonného ustanovení o osobní pomoci¹. Obranná opatření spočívají např. v uzavření střešních otvorů, oken, ve střežení požárně dělicích konstrukcí z odvrácené strany požáru nebo vytvoření dělicího pásu v porostu zaoráním.
- 5) Nutným předpokladem pro úspěšnou obranu je odstraňování požárních mostů. Požárními mosty mohou být zejména střecha a různé stříšky přístavků, podbití říms přes požárně dělicí příčky nebo skladovaný hořlavý materiál. Za požární most v přírodním prostředí je

¹ § 18 zákona č. 133/1985 Sb.

nutno považovat souvislý hořlavý porost. Jeho souvislost se musí přerušit dostatečně širokým pásem, ve kterém se odstraní veškerý porost.

- 6) Pro zajištění obranných opatření je vhodné využít všech na místě zásahu dosažitelných prostředků a osobní a věcné pomoci právnických a podnikajících fyzických osob².
- 7) Nastanou-li předpoklady pro provedení požárního útoku (tzn. možnost provedení lokalizace a likvidace požáru hašením požáru za dostatečného množství sil a prostředků), změní se obrané postavení ve výchozí postavení pro požární útok.
- 8) Požární obrana, spočívající především v zajištění okolí hořícího objektu před rozšířením požáru, se využívá v případě, že by „...***náklady na zdolání požáru osamoceně stojícího objektu, jako je například stoh nebo sklad píce, mohly být s ohledem na hodnotu takového objektu považovány na náklady vynaložené nehospodárně a průzkumem bylo potvrzeno, že nejsou ohroženy životy osob nebo zvířat anebo životní prostředí, je velitel zásahu povinen zvážit účelnost zásahu a případně jej ukončit, aniž by bylo dosaženo cíle činnosti jednotek při zdolávání požáru***“³.

III.

Očekávané zvláštnosti

- 9) Při provádění požární obrany je nutno počítat s následujícími komplikacemi:
 - a) nervozita postižených a dalších obyvatel, která může působit i na zasahující jednotky,
 - b) neochota vyzvaných právnických, podnikajících fyzických a fyzických osob, poskytnout osobní a věcnou pomoc,
 - c) možnost odříznutí ústupové cesty u požárů v přírodním prostředí (náhlá změna větru),
 - d) změna meteorologické situace.

² § 18 a § 19 zákona č. 133/1985 Sb.

³ § 15 odst. 3 vyhlášky MV č. 247/2001 Sb.